

Економічна вартість насильства щодо жінок в Україні

Наталія Кошовська

UNFPA, Фонд ООН в галузі народонаселення

Джерела даних

- **Адміністративні дані:** офіційна статистика Національної поліції, Державної пенітенціарної служби, Міністерства соціальної політики тощо
- **Вибіркові обстеження населення:** результати дослідження «Поширення насильства щодо дівчат та жінок» (UNFPA, 2014)
- **Якісні методи збору інформації:** фокус-групові дискусії, глибинні інтерв'ю, експертні оцінки
- **Спеціальне опитування постраждалих від насильства (лютий 2017):** опитано 707 жінок віком 18-60 років із різних регіонів країни, які пережили фізичне або сексуальне насильство (мобільні бригади, національна «гаряча лінія», ГО, центри надання соціальних послуг)

Сценарії побудови оцінок:

- 1) **«типовий» сценарій:** дані офіційної статистики
- 2) **сценарій «повного охоплення»:** моделювання за даними соціологічного опитування (UNFPA, 2014)

Про що «мовчать» статистичні дані?

1.1 млн. жінок на рік
зазнають фізичного та сексуального насильства*

15.9% постраждалих звертаються до правоохоронців

1% постраждалих звертаються до медичних та соціальних працівників

13.9 тис. жінок потребували медичної допомоги внаслідок фізичного та сексуального насильства*

Офіційні дані
Національної поліції в 2015 р.

278 жінок
визнано потерпілими від зґвалтувань

188 жінок
отримали тілесні ушкодження внаслідок домашнього насильства

* результати моделювання за даними соціологічних опитувань

Категорії витрат, які несе суспільство внаслідок насильства щодо жінок

1) Втрачені макроекономічні результати:

- необоротні втрати населення (смерті) та їх економічний еквівалент
- наслідки стійкої втрати працездатності (інвалідності) постраждалих
- тимчасова непрацездатність постраждалих та зниження продуктивності їхньої праці

2) Витрати на послуги:

- сектор охорони здоров'я
- правоохоронні органи та система правосуддя
- кримінально-виконавча система та виправні заклади
- сектор надання соціальних послуг
- сектор спеціалізованих послуг з попередження та протидії насильству

3) Особисті витрати постраждалих і їхніх домогосподарств:

- матеріальні збитки та витрати (втрачене майно, дохід, витрати «з кишені»)
- нематеріальні втрати (моральна шкода, втрачені можливості, емоційні наслідки насильства для постраждалих та їх дітей, віддалені психологічні прояви)

Скільки ми платимо за те, що хтось кривдить жінку?

\$208 млн. на рік

сукупні економічні втрати суспільства через насильство щодо жінок або річний бюджет міста Одеса (0,23% ВВП країни в 2015 р.)

Структура витрат, які несе українське суспільство

млн. \$ на рік

Втрачені макроекономічні результати

Втрати через непрацездатність

\$ 24

\$ 1.5

Втрачені життя

Вартість послуг, пов'язаних із реагуванням на насильство

Правоохоронні органи та система правосуддя

\$ 10.1

\$ 0.3
Спеціалізовані послуги

\$ 3.0
Охорона здоров'я

\$ 0.8
Соціальні послуги

Особисті збитки потерпілих

Втрата майна

\$ 111.0

\$ 34.5
Втрата заробітку

\$ 44.5
Грошові витрати «з кишені»

Насильство щодо жінок має економічні наслідки для всього суспільства

Економічні втрати від насильства щодо жінок несуть не лише потерпілі, а й роботодавці та платники податків, страхові фонди, бюджети різних рівнів і вся економіка країни

Економічні втрати внаслідок насильства щодо жінок в Україні:

млн. \$ на рік

Скільки жінка платить за власні страждання?

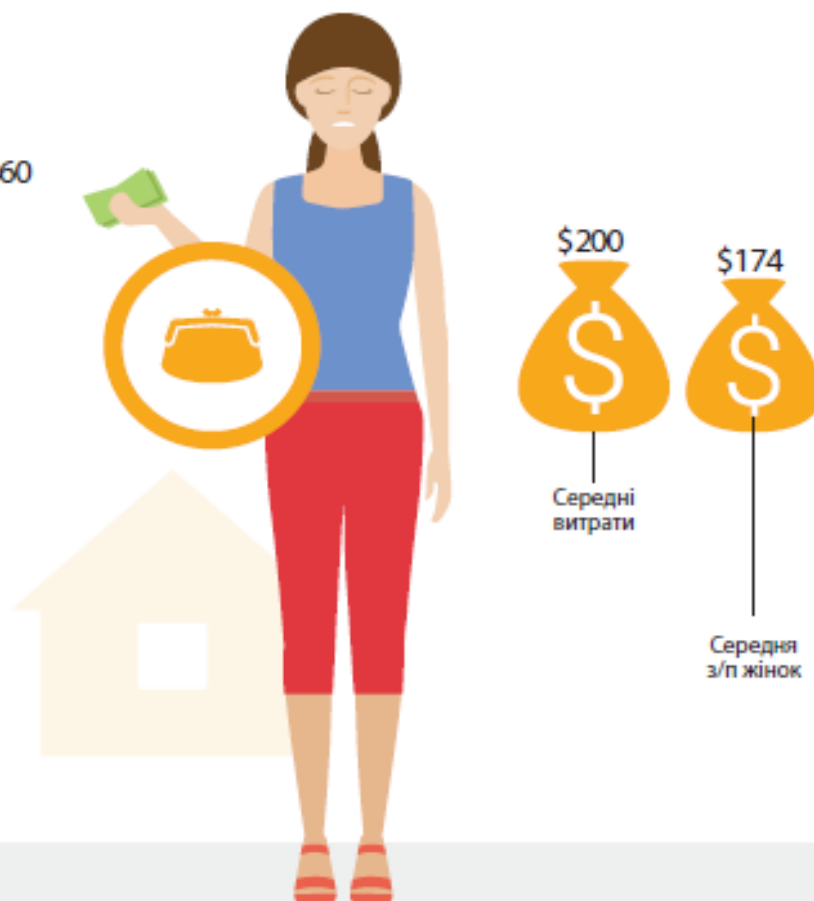

\$190 млн. на рік

витрати потерпілих «із власної кишені» в масштабах країни

Особисті витрати жінок, які пережили фізичне або сексуальне насильство:

\$

Система суспільних інститутів, що задіяні до протидії та попередження насильства, включає близько 15 різних структур:

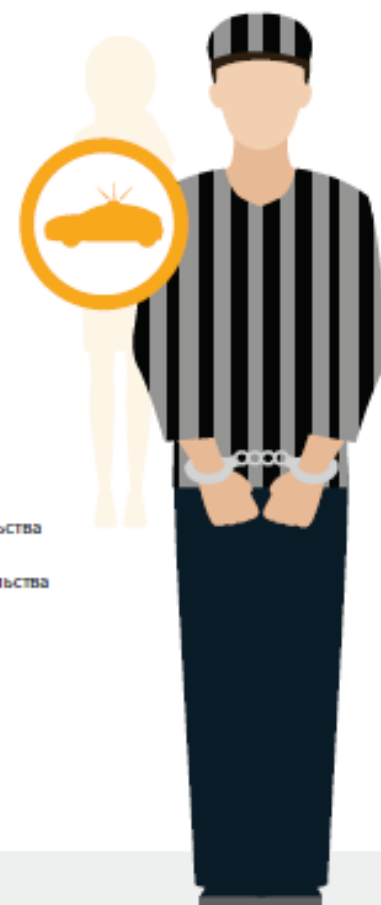
- центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики з питань попередження насильства в сім'ї (Мінсоцполітики України);
- органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування та їхні структурні підрозділи (департаменти (управління) соціального захисту населення, управління (відділи) сім'ї та молоді);
- уповноважені підрозділи органів Національної поліції (від 5 підрозділів і більше, в залежності від тяжкості правопорушення);
- служби у справах дітей;
- центри соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді;
- центри соціально-психологічної допомоги;
- центри соціально-психологічної реабілітації дітей;
- притулки для дітей;
- медичні установи (сімейний лікар, поліклініка, лікарня тощо);
- навчальні установи (дошкільні заклади, загальноосвітні заклади тощо).

Вартість послуг, пов'язаних із реагуванням на насильство

\$14 млн. на рік

витрачається на реагування на випадки насильства

Скільки жінок гине внаслідок насильства, та яких втрат зазнає економіка?

600 на рік

гине в Україні внаслідок насильства

\$1.5 млн.

втрачає економіка через ці смерті

Кількість померлих жінок за причинами смерті:

жінок на рік

Внаслідок воєнних дій

174

Внаслідок ґендерно зумовленого насильства

601

Економічні втрати внаслідок непрацездатності потерпілих жінок

Внаслідок тимчасової непрацездатності постраждалих від насильства жінок економіка втрачає **103,5 тис. робочих днів на рік.**

$$\text{Втрати}_{\text{непрац.}} = \sum_{\text{легкі травми}}^{\text{тяжкі травми}} (n \times \text{тривалість непрацездатності}) \times \text{ВВП на 1 зайнятого на день}$$

n – чисельність травм кожної категорії, випадків

За опитуванням жінок, що пережили фізичне або сексуальне насильство

50%

Частково втратили працездатність

2/3

Не могли виконувати звичні домашні справи

5.6%

Із них оформили інвалідність

7 днів

Середня тривалість зниженої працездатності

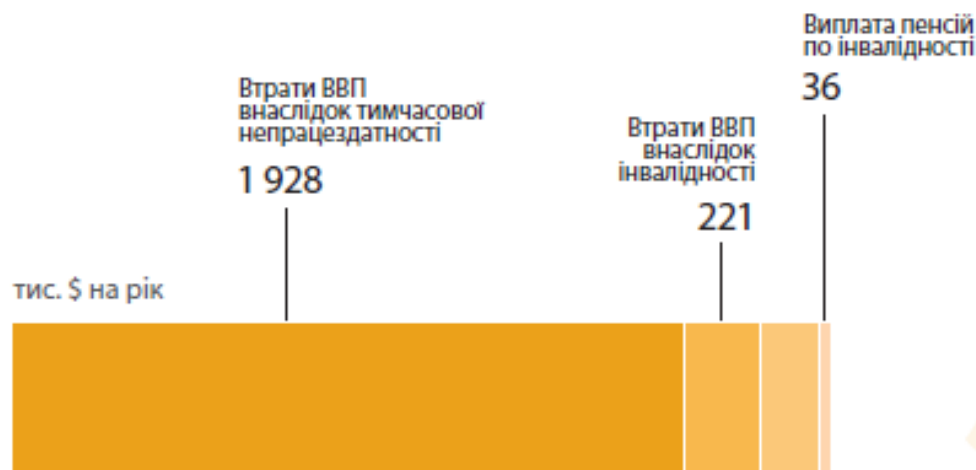

Скільки втрачає економіка внаслідок непрацездатності потерпілих?

\$2.4 млн. на рік

економічні втрати від непрацездатності жінок внаслідок насильства

167
Знижена працездатність потерпілих жінок

Наскільки вигідно інвестувати в попередження насильства?

За даними міжнародних досліджень

Інвестиція

\$1

Економія у майбутньому

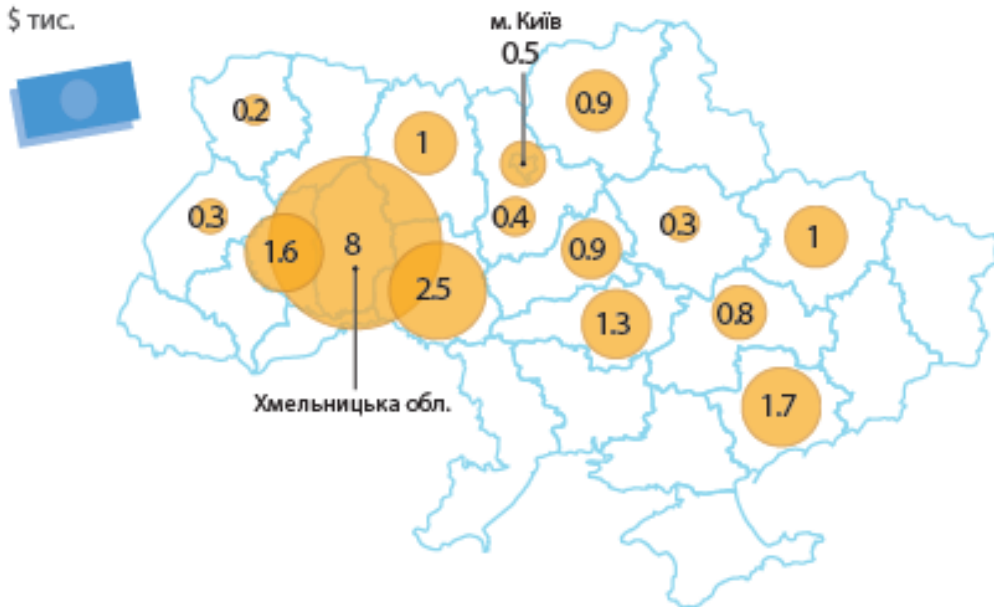
\$5 - \$20

\$25.6 тис.

витрачено на реалізацію спеціальних заходів із попередження насильства в сім'ї

Кошти, витрачені місцевими органами управління на реалізацію спеціальних заходів із попередження насильства в сім'ї:

\$ тис.

Дякую за увагу!

<http://www.unfpa.org.ua/publications/745.html>